

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEN: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 36 gr. W tekście 1 mm w 4 szpalcach (szer. szp. 69 mm) 3.- Zł. Drobne za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 3 słowa) 40 gr.

Rok III.

Nr. 274.

Kraków, piątek 21 listopada 1941 r.

Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję rekopisy będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4.50 Zł. z odnośnikiem do domu 5 Zł. Na prowincji dopłata porta. Konto czekowe: Warszawa 658.

Przemówienie Generalnego Gubernatora dr. Franka w gmachu Uniwersytetu berlińskiego.

Berlin, 20 listopada. Generalny Gubernator, minister Rzeszy dr. Frank, wygłosił w Auli uniwersytetu berlińskiego odczyt na temat Generalnego Gubernatorstwa. Wśród licznych przedstawicieli państwa, partii i armii obecni byli również: ambasador Włoch Alfieri, poseł Sakuma, jako przedstawiciel cesarsko-japońskiej ambasady, poseł Węgier Sztójay, poseł Bułgarii Draganow, poseł Finlandji Kivimaeki, tudzież dyplomaci z przedstawicielami Słowacji, Rumunii i Mandżukuo.

Dr. Frank scharakteryzował w swej mowie niemieckie wpływy w obszarze nadwiślańskim, podkreślając fakt, iż 181 miast w Generalnym Gubernatorstwie zawdzięcza swe powstanie prawu magdeburgskiemu. Następnie Generalny Gubernator podniósł, iż walka z bolszewizmem przyniosła obszarowi nadwiślańskiemu szczególne znaczenie. Generalne Gubernatorstwo leżące do niedawna na wschodnich rubieżach granicy Rzeszy, stało się obecnie strefą łącznikową między Rzeszą a nowym Ostlandem.

Sukcesy w dziedzinie prac administracyjnych w Generalnym Gubernatorstwie należy zawdzięczać jedynie nieskomplikowanej i skoordynowanej strukturze administracyjnej. Na obszarze mierzącym 170.000 km kw. podzielonym na pięć Dystryktów, nieliczna grupa niemieckich urzędników potrafiła pokonać wszelkie trudności oraz zaprowadzić porządek i uruchomić życie gospodarcze.

Niezwykle owocną pracą może się wykazać niemiecka policja, pod której kierownictwem uczestniczą również oddziały policji polskiej i ukraińskiej w akcji odbudowy kraju. Przy tej sposobności Generalny Gubernator podkreślił również wyniki pracy Kolei Wschód, oraz Niemieckiej Poczty

Wschód.

Nie należy zapominać, że kilka armii prowadzących wojnę wielokrotnie przeszło te tereny, że prawie wszystkie mosty były zniszczone, że wsie i miasta leżały w gruzach i popiołach i że jeszcze z początkiem obejmowania administracji przez władze cywilne, przez teren ten przeciągały masy ludzkie.

Dzisiaj panuje ponowny porządek. Wybudowano prawie półtora tysiąca kilometrów nowych dróg. Wszystkie linie kolejowe zostały skontrolowane, a nadto zbudowano prawie 1700 km nowych linii kolejowych. We wszystkich wielkich fabrykach pracuje się częściowo na dwie lub trzy zmiany. Prace siewne w rolnictwie zostały przeprowadzone w stu procentach. Również plony zebrane w całej pełni. Ponadto setki tysięcy polskich robotników rolnych znalazły pracę w Rzeszy. Specjalną uwagę poświęcono sprawie uregulowania Wisły, która jako przyszła arteria wodna pomiędzy terenami wschodnimi posiada doniosłe znaczenie.

Reasumując te wyniki należy stwierdzić, że uzyskane rezultaty dowodzą, iż droga, na jaką weszła administracja niemiecka w Generalnym Gubernatorstwie, była w pełni uzasadniona.

Dziennikarz niemiecki o Generalnym Gubernatorstwie

Kraków, 20 listopada. „Deutsche Allgemeine Zeitung“ w dłuższym artykule zatytułowanym „Polacy w Generalnym Gubernatorstwie“ omawia stosunki w Generalnym Gubernatorstwie.

Po wstępie omawiającym w ogólnych zarysach współpracę Polaków w najróżniejszych dziedzinach, autor artykułu pisze dosłownie co następuje: „Ludność Generalnego Gubernatorstwa, po włączeniu Dystryktu Galicji, które nastąpiło w dniu 1 sierpnia 1941 r., dosięgła cyfry około 18 milionów głów. Ponieważ charakter tego kraju jest w przeważającej większości rolniczy, przeto ogromny odsetek ludności stanowią chłopcy.

Polski chłop posiada zamiłowanie do podróży. Z tuzinem jaj, parą drobitz, lub garścią jedzie on do miasta, choćby nawet bar-

dzo oddalonego. Dni wielkich targów stanowią dla niego nie tylko wydarzenie gospodarcze, ale w niemiejszym stosunku także „towarzyskie“. Z tego powodu ubiera się on w swoje niedzielne ubranie, fryzury swoją długą „zaprynę“ jak najstaranniej na głowę wkłada czapę z czarnego baranka, a dla ochrony przeciwko wiatrowi nie zapomina atmosferycznym wkłada baraniec. O ile tylko pozwalają na to warunki, zabiera na jarmark całą swoją ro-

dzinę. Z tej okazji również kobiety stroją się w miarę sił.

Punktem kulminacyjnym targu lub jarmarku jest odwiedzenie kościoła, gdzie też bez przerwy gromadzą się tysiące wieśniaków. Polski chłop w czasie ubiegłych dwóch lat panowania niemieckiego nauczył się wiele. Przeszedł on swój system obsiadania roli i zgodnie z właściwościami tutejszej ziemi, obsadza w wielu wypadkach niemal 2/3 swych gruntów sianem, okopowiznami. Zrozumiał on już doniosłość stosowania dobrego i zdrowego ziarna siewnego i umie docenić również znaczenie intensywnej uprawy roli przez zastosowanie maszyn rolniczych i obfitych ilości nawozów sztucznych.

Mała własność chłopska, chaotycznie poroziwana wskutek nieustannych podziałów spadkowych została dzięki szeroko zakrojonej akcji scaleniowej zorganizowana w zwarte gospodarstwa, umożliwiające znaczne uproszczenie gospodarki przy równoczesnym podmieśnieniu jej rentowności.

Wyniki zbiorów zostały w całości ujęte przez administrację niemiecką. Celem zwiększenia ilości odstawianych produktów zaprowadzono dla wielu kategorii płodów rolnych system zamienny, dzięki czemu chłop uzyskuje artykuły przemysłowe, stanowiące dlań jego przedmiot niezbędnego zapotrzebowania.

Jeżeli chodzi o ogólne wyniki pracy chłopca polskiego, to zdolał on znacznie zwiększyć wydajność swego warsztatu pracy, równocześnie jednak wyrubował dochody ze swego kawałka ziemi do wysokości, o jakiej nigdy dotychczas nie marzył z czego potrafil wyciągnąć znaczne korzyści gospodarcze.

Silna frekwencja szerokich mas ludności cieszą się kinoteatry, które w swych programach uwzględniają realnie zobrazowanie aktualnych wypadków. Filmy przedstawiające niemieckie przeglądy tygodniowe, oraz od dłuższego czasu także przeglądy pracy na terenie Generalnego Gubernatorstwa przyczyniają się do utwierdzenia świadomości milionów ludności, oddanych produktywności pracy, aktualnych hasel. W ten sposób przyczyniają się one do szerzenia zrozumienia zadań obecnej epoki dając równocześnie ogłowi ludności poczucie i zrozumienie wartości ich pracy.

Nowe zwycięskie ataki na froncie wschodnim.

Potężne wybuchy podczas nalotów na twierdzą Sewastopol. Bombardowanie portów na wyspie brytyjskiej.

Z głównej kwatery Wodza, 20 listopada. Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje:

Na froncie wschodnim nowe zwycięskie ataki są w toku. Podczas walk ostatnich trzech dni wzięto do niewoli ponad 10.000 jeńców i zniszczono 17 pancernych wozów bojowych.

Przez ataki powietrzne na twierdzą Sewastopol powstały w zakładach i składach materiałów wybuchowych potężne wybuchy. W porcie uszkodzony został jeden wielki frachtowiec przez zrzucone bomb.

Samoloty bojowe bombardowały ostatniej nocy wojskowe urządzenia w Meskwie i Le-

ningradzie, jak również linie łącznikowe na zapleczu nieprzyjaciela na środkowym odcinku frontu.

Na wyspie brytyjskiej lotnictwo obrzuciło bombami ciężkiego kalibru w nocy na 19 listopada porty i zakłady zaopatrzeniowe, przedwzrostkiem na wschodnim wybrzeżu.

W okresie od 8 do 15 listopada sowieckie wojska siły powietrzne straciły 232 samoloty. Z tego 122 zostały zestrzelonych w walkach powietrznych, 44 przez artylerię przeciwiwielozłotniczą, a reszta zniszczona na ziemi. W tym samym okresie czasu na froncie wschodnim straconych zostało 24 własnych samolotów.

Odprawa Finlandji na deklarację Sowietów.

Helsinki, 20 listopada. Według oświadczenia czynników oficjalnych sowiecki komisarz spraw zagranicznych zajął niesłychanie kłamliwe, a zarazem przekraczające

w niesłychany sposób historyczną prawdę stanowisko w związku z odpowiedzią Finlandji na notę Stanów Zjednoczonych. W przeciwieństwie do tego fińskie biu-

Zapowiedź mowy Ojca Świętego.

Watykan, 20 listopada. Jak donosi „Osservatore Romano“ w numerze z poniedziałku wieczór na pierwszym posiedzeniu „papieskiej akademii umiejętności“ wyznaczonym na dzień 30 listopada, Ojciec Święty wygłosi przemówienie.

ro prasowe stawia nie dające się niczym zbić następujące fakty:

Po pierwsze: Komisarz ludowy zapomniał o fakcie, twierdząc jakoby Finlandja uzyskała niepodległość z rąk rządu sowieckiego w związku z wojną, jaką w roku 1918 Finlandja prowadziła z bolszewizmem, a w toku której wojska sowieckie zostały wyparte z terenów Finlandji i w ten sposób Finlandja mogła zrealizować niepodległość swego kraju.

Po drugie: Na przykładzie krajów bałtyckich wszyscy powinni wyrobić sobie jasny pogląd na los, jaki zagraża Finlandji w wypadku, gdyby Finlandja zgodziła się na warunki, wysunięte przez rząd sowiecki w jesieni 1939 r. Jak wiadomo, rokowania nie zostały zerwane z inicjatywy Finlandji, lecz na skutek niekoczennego ataku Związku Sowieckiego na Finlandję.

Po trzecie: Opublikowana na łamach „Prawdy“ pogroźka, wzmiankowana w odpowiedzi fińskiej, na notę Stanów Zjednoczonych została odczytana o godz. 18.45 dnia 23 czerwca 1941 r. przez radiową rozgłośnię w Moskwie. (Chodzi tu o użyte wówczas przez Moskwę określenia, iż istnienie narodu fińskiego powinno być przekreślone, o określenie, którego użycia Moskwa obecnie się wypiera).

Po czwarte: Jednostki fińskiej obrony krajowej nie weszły przed upływem 26 czerwca br. żadnych akcji o charakterze wojskowym, skierowanych przeciwko Związkowi Sowieckim aż do chwili, gdy się okazała konieczność odparcia ataków sowieckiego lotnictwa, skierowanych na fińskie obiekty wojskowe. Wspomniane ataki Związku Sowieckiego rozpoczęły się już w dniu 22 czerwca br., zaś w dniu 25 czerwca bież. roku przerodziły się w postaci totalnej agresji i to do tego stopnia, iż Finlandja była zniewolona stwierdzić, że znalazła się w stanie wojny.

Po piąte: Ktokolwiek śledzi bieg spraw Finlandji, jest święcie przekonany, że sytuacja, w jakiej Finlandja, jako sąsiadująca ze Związkiem Sowieckim znajdowała się w jesieni 1939 r., zmusza ją do ustawicznej samoobrony przed aktami presji i nacisku, wywieranymi przez Związek Sowiecki.

Wołga pokryła się lodem.

Ankara, 20 listopada. Według nadeszłych tu wiadomości, musiano wstrzymać całą sowiecką komunikację okrętową koło Samary w rejonie nowej siedziby rządu sowieckiego, a to z powodu zamrznięcia Wołgi.

Anglja potrzebuje młodszych generałów.

Sztokholm, 20 listopada. Konieczność oddania do dyspozycji armii angielskiej młodszych generałów była przedmiotem publicznego oświadczenia, złożonego we wtorek wieczór przez generała Sir Johna Dilla, szefa sztabu generalnego imperjum brytyjskiego, wygłoszonego z okazji zwolnienia go ze stanowiska, z powodu osiągnięcia 60 lat życia.

To oświadczenie Sir Johna Dilla stanowi jaskrawe zaprzeczenie opinii angielskiego generała Ironside, który przed rozpoczęciem ofensywy niemieckiej na zachodzie oświadczył, że generałowie Adolfa Hitlera są zbyt młodzi i nie dysponują długoletnim doświadczeniem, jakie posiadają starszy generałowie angielscy.

Marsz. Petain u wdowy po generale Huntzigerze.

Vichy, 20 listopada. Szef państwa francuskiego, marszałek Petain, odwiedził w niedzielę popołudniu małżonkę zmarłego w tragicznych okolicznościach francuskiego ministra wojny generała Huntziguera, celem złożenia jej osobiste wyrazów współczucia.

Weygand nad grobem Huntziguera

Vichy, 20 listopada. Generalny delegat rządu francuskiego w Afryce północnej, generał Weygand, bawiący obecnie w Vichy, przybył we wtorek popołudniu na tamtejszy cmentarz i złożył hołd przed grobem, w którym spoczywają zwłoki generała Huntziguera oraz jego współpracowników, ofiar katastrofy samolotu w Le Vignan.

